Rok X. Warszawa, 15 września 1928 r. Nr. 17

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

WYCHODZI DWA RAZY MIESIĘCZNIE REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, N.-ŚWIAT 70

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

WARUNKI PRENUMERATY:	Ogłoszenia przyjmuje	NUMER NASZEGO KONTA w P. K. O.
Dla członków Zw. Mł. Pol. kwart. 4 zł. Dla nie członków „ 6 „	Redakcja „Młynarza Polskiego" Nowy-Świat 70, tel. 277-45	1615

W sprawie wyborów do Izb Przemysłowo-Handlowych w miastach prowincjonalnych

W związku ze zbliżającym się terminem wyborów do Izb Przemysłowo-Handlowych w miastach Łodzi, Lublinie, Sosnowcu i Wilnie, zwracamy uwagę WPanów Młynarzy na przepisy prawne, które regulują czynne i bierne prawo wyborcze przedstawicieli osób prawnych, a w praktyce jak tego dowiadły wybory do Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie, nasuwają trudności.

W imieniu spółek akcyjnych mogą wykonać prawo wybierania dyrektorowie zarządzający i członkowie zarządu, lub rady zarządzającej (zawiadowczej). Przytem dla oceny kwalifikacji osób, wykonujących czynne prawo wyborcze **miarodajne są rejestry** handlowe, prowadzone przez odnośny wydział sądu okręgowego.

Bierne prawo wyborcze, t. j. prawo wybieralności posiada każdy, kto ukończył 30 rok życia i ma czynne prawo wyborcze.

Tym samym wymaganiom powinni odpowiadać radcowie, wybrani do Izby przez zrzeszenia gospodarcze.

Wobec powyższego niezbędnem jest sprawdzenie w poszczególnych wypadkach, czy uprawnienia, które kwalifikują czynne i bierne prawo wyborcze, uwidocznione są należycie w rejestrze i ewentualnie wniesienie do rejestru handlowego niezbędnych uzupełnień. Z dniem 24 września listy wyborcze będą wyłożone do kontroli. Wybory zaś mają się odbyć 4 listopada.

Sprawę tę poruszamy na zasadzie doświadczeń poczynionych przy wyborach do Izby Warszawskiej, które wykazały, że szereg osób, które powinny posiadać czynne i bierne prawo wyborcze, **nie mogło kandydować do Izby z tej tylko przyczyny, że nazwiska ich nie były uwidocznione w rejestrze handlowym.** Przy wyborach do izb prowincjonalnych trudności te mogą się tembardziej komplikować, że zarządy i dyrektorowie zarządzający wielu przedsiębiorstw przemysłowych znajdują się w okręgach innych izb, zwłaszcza zaś w stolicy, miejscowi zaś kierownicy tych przedsiębiorstw mogą wogóle nie figurować w rejestrze handlowym, wobec czego nie posiadają ani czynnego ani biernego prawa wyborczego.

Młynarze pamiętajcie, że wprowadzenie w życie instytucji Samorządu gospodarczego, jaką jest Izba Przemysłowo-Handlowa, jest bezprzecznie wielkim krokiem naprzód, posiadającym znaczenie jak z punktu widzenia celowej rozbudowy naszej organizacji państwowej tak i ze względu na wytworzenie nowych koniecznych warunków dla dalszego kształtowania się życia gospodarczego wogóle, a młynarskiego w szczególe.

Tworzone obecnie Izby Przemysłowo-Handlowe, które w przyszłości łącznie z Izbami rzemieślniczemi, Rolniczemi oraz Izbami pracy **wytworzą Naczelną Izbę Gospodarczą Rzeczypospolitej, powołane są do reprezentacji interesów przemysłu i handlu.**

Reprezentacja tych interesów, polegać będzie na realizowaniu przez Izby zadań, wskazanych dla nich przez ustawę, zadań niezmiernie ważnych i obszernych, weźmy choćby sprawę samej organizacji życia gospodarczego oraz opinjowania w dziedzinie ustawodawstwa, dotyczącego tego życia.

Z racji tych sfery przemysłowe młynarskie bez wątpienia uznają konieczność wzięcia udziału w wyborach i przeprowadzenia swoich kandydatów. Do pracy w izbach prowincjonalnych za przykładem izby stołecznej winni być powołani najwybitniejsi pod względem klasyfikacji i najczynniejsi pod względem swej dotychczasowej działalności przedstawiciele przemysłu i handlu oraz ludzie z odpowiedniemi kwalifikacjami.

Kronika

WYBÓR 1 RADCY DO IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W WARSZAWIE PRZEZ ZWIĄZEK MŁYNARZY POLSKICH.

Dnia 2 września r. b. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Delegatów oddziałów Zw. Mł. P., poświęcone wyborom radcy do izby przemysłowo-handlowej w Warszawie.

Na zebranie przybyło 9 członków Zarządu i 10 delegatów oddziałów rozporządzających ogółem 19 głosami.

Po otworzeniu zebrania przez prezesa Związku St. Pytlewskiego, przewodnictwo obrad z urzędu przyjął Komisarz Wyborczy p. inż. Henryk Kłodecki, a przy stole prezydjalnym zasiedli jako asesorowie pp. Wiśniewski i Fr. Gruszczyński oraz jako sekretarz p. F. Lewandowski.

Przewodniczący stwierdził, że zebranie, jako odbywające się w drugim terminie jest prawomocne bez względu na ilość obecnych delegatów.

Przystępując do porządku dziennego przewodniczący wezwał do zgłoszenia kandydatur i dokonania wyboru. Zgłoszono 2 kandydatury p. J. Płodowskiego i Piotra Świderskiego. Wybór dokonano w drodze tajnego głosowania kartkami. Zdecydowaną większość głosów otrzymał p. J. Płodowski.

Wobec tego wyniku przewodniczący ogłosił, że wybrany na radcę do izby został p. Jan Płodowski.

Przewodniczący złożył nowoobranemu życzenia owocnej pracy na terenie izby i uprzedziwszy o treści § 40 regulaminu wyborczego zamknął zebranie o godzinie 12 minut 30.

JAKKOLWIEK CHLEBA W POLSCE NIE ZABRAKNIE WINNIŚMY DBAĆ O WIĘKSZĄ KULTURĘ ROLNĄ.

W Polsce, pomimo niekorzystnych warunków w okresie wegetacji zbóż i obaw o urodzaj, wypadł on stosunkowo dobrze. Na cięższych ziemiach i będących w lepszej kulturze zboże obrodziło nadspodziewanie,, a ziarno jest wysokogatunkowe. Na lżejszych ziemiach naogół rezultat jest niżej średni do średniego. Szczególniej daje się to zauważyć w gospodarstwach małorolnych.

Oprócz tego, mamy w Polsce też znaczne różnice gleby, kultury i techniki rolniczej, że przy zmiennych warunkach atmosferycznych, wahania urodzaju w poszczególnych połaciach kraju są znaczne i trudno określić konkretnie sumaryczny rezultat.

Najgorzej przedstawia się sprawa paszy; średnia wydajność naszych łąk stanowi zaledwie 80% ich zdolności produkcyjnej. Koniczyny są bardzo słabe. Dużo nadziei pokładają rolnicy w urodzaju ziemniaków.

W obecnej chwili ziemniaki znacznie poprawiły się i jeżeli ciepła pogoda przez kilka tygodni jeszcze dopisze, to sytuacja nie będzie tak ostra, gdyż ziemniaki łącznie z paszą treściwą, na której zakup rząd przychodzi z pomocą, w dużym stopniu wpłyną na jej złagodzenie.

Wkażdym razie nie obejdziemy się bez ziarna zagranicznego, oprócz bowiem wyżywienia ludności musimy myśleć o zaopatrzeniu naszych magazynów w zboże zapasowe, bez którego żadna racjonalna polityka gospodarcza nie może się obejść.

Przebieg tegorocznej kampanji rolnej dał nam pouczające wskazówki: tylko wysoka kultura rolna daje gwarancje, że się uniknie ostrych skutków klęski nieurodzaju. Leży więc w interesie zarówno konsumenta, producenta, jak i państwa dążyć wszelkiemi rozporządzalnemi środkami i moralnem poparciem do rozwoju kultury rolnej, zabezpieczając jednocześnie opłacalność intensywnej pracy na roli, niezależnie od zmiennych stosunków w ugrupowaniach polityczno-socjalnych naszego kraju.

RYNEK ZBOŻOWY NA UKRAINIE.

Dane sowieckie stwierdzają, że urodzaje w r. z. mają być na Ukrainie lepsze, niż w r. ub., ponieważ jednak w okręgach stepowych przepadło około 5 mil. ha zasiewów, ogólny zbiór przewiduje się mniejszy o 16 mil. pudów niż r. ub. Rząd ukraiński zamierza okręgom dotkniętym nieurodzajem dostarczyć ziarno siewne, oraz zwolnić je od podatków. Jednocześnie, przewidując dalszy jeszcze wzrost trudności w przeprowadzeniu skupu zbóż, zdecydowano się na podniesienie oficjalnych cen, płaconych przez rząd do następującej wysokości: żyto 95 kop. za pud, pszenica miękka 1,32 kop., pszenica twarda 1,40 kop., jęczmień 92 kop., owies 80 kop. Z dniem 1 sierpnia r.b. młyny dodawać muszą przy przemiale pszenicy i żyta 25% jęczmienia, wypuszczając mąkę 80%.

ZBIORY W SOWIETACH.

Według informacji T. A. S., zbiory zbóż ozimych i jarych 1928 r., według danych centralnego departamentu statystycznego Z. S. S. R., na dzień 1 sierpnia r. b. wykazują rezultaty wyżej średnie i lepsze, aniżeli zbiory roku zeszłego. Jeśli przyjmiemy liczbę 100, jako rezultat zbiorów średnich, to według wykazów departamentu statystycznego, ustalić można dla całego terenu sowietów następujące liczby:

	Na 1 sierpnia 1928 r.	1927 r.
Z. S. S. R.	115,6	107
Rosja centralna . . .	121	106
Ukraina	101	111
Białoruś	107	108
Federacja Zakaukaska	132	112
Uzbekisman	112	86
Turkiestan	123	89

Naogół rezultaty zbiorów z punktu widzenia omłotu, są w bieżącym roku lepsze, aniżeli w roku zeszłym, również lepiej aniżeli zeszłoroczne przedstawiają się zbiory lnu i bawełny, oraz buraków.

Z RYNKU PIENIĘŻNEGO I KREDYTOWEGO.

Na rynku pieniężnym panuje ciasnota gotówkowa. W Łodzi stopa dyskontowa dla pierwszorzędnego materjału wekslowego wynosi miesięcznie 1,75, średniego — 2,25%, a dla gorszego jeszcze wyżej. W Białymstoku stopa podniosła się do 2,4% miesięcznie. Przeciętnie stopa procentowa na prowincji dla lepszego materjału wekslowego waha się około 2%

miesięcznie. Daje się odczuć pogorszenie płatności weksli, szczególnie w Łodzi.

Znamiennym rysem obecnych stosunków na rynku pieniężnym jest coraz mniejsza podaż weksli krótkoterminowych (do 3-ch miesięcy) i wzrost zaofiarowania weksli na dłuższe terminy płatności (ponad 3 miesiące). Wskutek takiego unieruchomienia gotówki wzrasta dalej ciasnota gotówkowa, spowodowana sezonowem zapotrzebowaniem ze strony rolnictwa i niektórych przemysłów. Na trudności kredytowe wpłynęła w pewnym stopniu również pomyślna subskrybcja 4 proc. pożyczki premjowej, która przyczyniła się w niektórych miejscowościach do wycofywania wkładów z instytucyj kredytowych.

Wkłady nie wykazały większych zmian. Niektóre oddziały B. G. K., jak np. w Krakowie, Katowicach i w Białej odnotowują zwiększenie wkładów w komunalnych kasach oszczędności.

CIĄGNIENIE WYGRANYCH 5-% POŻYCZKI DOLAROWEJ.

2-ej serji.

Dnia 1 września r. b. w mniejszej sali konferencyjnej ministerjum skarbu przy ul. Rymarskiej, o godz. 10-ej zrana, odbyło się ciągnienie 5-procentowej pożyczki dolarowej 2-ej serji.

Przy stole prezydjalnym zasiedli: przewodniczący — wicedyrektor urzędu pożyczek państwowych p. Witold Szczelik, przedstawiciel tegoż urzędu p. Antoni Strzemiński, przedstawiciele miasta pp.: Kłyszewski i Rąbalski, zastępca rejenta p. Edmund Wojnarowski; protokółował p. Janusz Chmielewski. Zainteresowanie publiczności na sali większe niż zwykle wobec możliwości wygrania 40.000 dolarów.

Wygrane padły:

40.000 dolarów na nr. 980680.

8.000 dolarów na nr. 857374.

Po **3.000** dolar. na n-ry: 463523, 256388 i 897037.

Po **1.000** dolar. na n-ry: 637754, 665031, 128081. 638308 i 588229.

Po **500** dolarów na n-ry: 725597, 609267, 600018, 852182, 599539, 858804, 131356, 944316, 833213 i 522838.

Po **100** dolarów na n-ry: 157989, 283521, 470441, 782007, 357358, 353126, 663103, 140730, 858621, 807393, 451340, 785689, 407363, 997629, 359438 865018, 820941, 574920, 473336, 769536, 993858, 300163, 977693, 759705, 392343, 442348, 884628, 402127, 549967, 009541, 208960 704415, 706524, 118563, 327049, 614430, 875209, 301622, 183925, 614635, 713484, 527416, 429612, 398343, 174233, 058031, 626455, 528962, 413752, 697111, 297934, 764248, 300474, 121373, 091771, 381938, 354518, 540982, 926763, 365711, 498958, 040469, 540797, 258866, 093596, 646303, 863061, 089635, 811458, 136540, 767853, 852767, 285338, 563700, 197859, 385556, 262441, 482103, 007551 i 134350.

Razem sto wygranych na sumę 75.000 dolarów. Następne ciągnienie dn. 2 listopada.

Z Życia Związkowego

WSPÓLNA REPREZENTACJA ZWIĄZKÓW MŁYNARZY.

Poniżej podajemy szereg uwag i memorjałów w skrócie z zakresu polityki zbożowo mącznej, jakie były w ostatnich dwuch tygodniach złożone p. Ministrowi Przemysłu i Handlu i miarodajnym czynnikom przez Wspólną Reprezentację Związków Młynarskich.

Odnośnie wywozu otrąb z krajowego zboża.

Podobno Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił obniżyć cło wywozowe na otręby z 7,50 na 5 zł. oraz nie udzielać bezcelnych kontyngentów wywozowych.

Uchwała ta nie wydaje się być szczęśliwą, albowiem cło wywozowe w wysokości 5 zł. działa tak samo prohibicyjnie, jak cło wywozowe w wysokości 7,50 zł. — a wywóz byłby możliwy, t. j. wykonalny bez ujemnego wpływu na kalkulację cen mąki w kraju przy cle wywozowym nie wyższym jak 2,50 do 3 zł.

Mimo niewątpliwego braku paszy w kraju zachodzi poważna wątpliwość, czy już w obecnym jesiennym okresie będzie w kraju dostateczny zbyt na otręby.

Popyt na tę suchą paszę wystąpi w tej kampanji zapewne wcześniej niż w latach poprzednich, ale w każdym razie prawdopodobnie dopiero z początkiem zimy. Tymczasem zaś otręby albo będą w młynach marniały, albo będą musiały być sprzedawane po cenach tak niskich, że wyniknie z tego ujemny refleks w zakresie cen mąki.

Wobec tego należałoby raczej — celem poprawienia swojej sytuacji w rokowaniach z Niemcami — podwyższyć cło wywozowe na otręby, ale równocześnie przyznać kontyngenty wywozowe, ściśle dostosowane do krajowego popytu na suchą paszę w danym okresie.

W końcu należałoby dopuścić „virement" między wywozem bezcelnych otrąb żytnich i otrąb pszennych.

W sprawie przyznawania kontyngentów przywozowych na pszenicę.

Właściwie teraz, t. j. gdy pszenica jest najtańsza (na Węgrzech i w Ameryce parytet Bielsk, wzgl. Gdańsk o 8 — 10 zł. tańsza niż w Polsce), należałoby wydać większym młynom pozwolenia na przywóz całego tego deficytu pszenicy, jaki chcemy i musimy w bieżącej kampanji t. j. aż do nowych zbiorów, pokryć przez zakupy czynione zagranicą.

Gdy jednak tak wysoki kontyngent nie mógłby być wyzyskany w najbliższych miesiącach dla braku środków finansowych, należałoby przyznać obecnie celem wyzyskania niskich cen kontyngent tak wysoki, jak na to tylko pozwalała siła finansowa młynów.

W sprawie przedłużenia zakazu przywozu kaszy jęczmiennej.

Podobno Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwalił nie przedłużać zakazu przywozu kaszy jęczmiennej, który został wydany z początkiem sierpnia b. r., a wygasa 30 września b. r. Wszelako argumenty, które z początkiem sierpnia przemawiały za wydaniem tego zakazu, od tego czasu nie uległy żadnej zmianie. — O ileby zakaz nie został przedłużony, to trwałaby nadal ta anomalja, że wywozilibyśmy do Niemiec jęczmień bez cła wywozowego, a otrzymywalibyśmy stamtąd kaszę jęczmienną, której wywóz Niemcy popierają wysoką premją eksportową.

Kilkutygodniowy okres, przez który obowiązywał, względnie obowiązywać będzie zakaz przywozu kaszy, nie mógł poprawić położenia krajowych kaszarń, cłem prawie wcale nie bronionych, gdyż nie jest to sezon zbytu kaszy, ale okres zaopatrywania się w surowiec.

Nadto trzeba podkreślić, że w tym okresie mimo zakazu przywozu, ceny kaszy zarówno perłowej, jak orkiszowej w Polsce spadły o kilkanaście procent.

O ile Komitet Ekonomiczny istotnie uchwalił tego zakazu przywozu nie przedłużać, uzasadnioną byłaby zarówno ze względów na ochronę produkcji krajowej, jak i ze względu na stosunek handlowo-polityczny Polski do Niemiec, reasumpcja powyższej uchwały w kierunku przedłużenia zakazu przywozu na czas dłuższy.

W sprawie sposobu tworzenia państwowych rezerw zbożowych.

Zakupy dla państwowych rezerw zbożowych powinny być dokonywane teraz, gdy zboże jest tańsze, a nie na wiosnę, gdy niewątpliwie będzie droższe.

Następnie powinny one obejmować nietylko żyto, ale przedewszystkiem pszenicę, którą musimy co roku do Polski importować w dużych ilościach, a którą dotąd importowaliśmy z reguły przeważnie wtedy, gdy była najdroższa, t. j. na wiosnę.

Takiego zużytkowania funduszów państwowych, przeznaczonych na zakup zboża, wymaga wzgląd na **bilans handlowy.**

Następnie należałoby uniknąć błędów, popełnionych w dawniejszych kampanjach, a także i ostatniej, — błędów w zakresie techniki samego zakupu — i wrócić do zeszłorocznego projektu Ministerstwa Przemysłu i Handlu, przewidującego zakup i magazynowanie przez czynniki fachowe, t. j. przez młyny interwencyjne, pod naczelnem kierownictwem i kontrolą wyznaczonego komisarza, wzgl. komisji rządowej.

Skoncentrowanie zakupów pszenicy dla rezerw państwowych na obecną chwilę pozwoliłoby również — o ile o pszenicę amerykańską idzie — ściągać całe ładunki okrętowe na Gdynię.

W sprawie wywozu otrąb ze zboża zagranicznego.

Wywóz otrąb ze zboża zagranicznego należałoby z punktu widzenia bilansu handlowego utrzymać, jak dotąd, bez cła, aby sobie ułatwić częściowe pokrycie należności za zboże zagraniczne.

POMORSKI ZWIĄZEK KORPORACJI MŁYNÓW GOSPODARCZYCH SEKRETARJAT W TUCHOLI

Na całem Pomorzu jedyny Urząd Skarbowy w Sępólnie nie uznał odwołań podatku obrotowego za 1927 r., żądając od płatników zawodu młynarskiego wypłacenia całkowitego wymiaru wedle okólnika Ministra Skarbu z dnia 29 marca 1927 r. Nr. 190.

Tym zaś płatnikom, którzy nie są w stanie uiścić wymierzonych a nadmiernych stawek podatku obrotowego, Urząd Skarbowy w Sępólnie przeprowadza natychmiastowe egzekucje.

To samo czyni Urząd Skarbowy w Świecu w stosunku do właściciela młyna J. Skalskiego w Nowem.

Ponieważ wymierzony wedle okólnika p. Min. Skarbu Nr. 190 podatek obrotowy 2½% nie od otrzymanej miarki przerachowanej na złote, jak to głosi art. 5 ust. 8 — Ustawy Przemysłowej, lecz od pełnej wartości przywiezionego do zmielenia zboża, doprowadzi zawód młynarski na Pomorzu do bankructwa i ruiny, Pomorski Związek korporacji młynów gospodarczych zwrócił się z prośbą do p. Ministra Skarbu:

a) uchylenie okólnika Nr. 190 i zastosowanie do młynów Pomorskich (zgodnie z ustawą) podatku obrotowego od brutto zysku za wykonaną pracę na obcy rachunek, ewentualnie pobieranie 5% od pobieranej przez młynarzy prowizji.

b) wstrzymanie egzekucyj, których przeprowadzenie równa się wywłaszczaniu płatników z posiadanych warsztatów pracy, do czasu rozpatrzenia sprawy przez Pana Ministra Skarbu.

c) Pobieranie na poczet podatku obrotowego sum w wysokości pobranych wymiarów podatku obrotowego za r. 1926 i 30% nadwyżki, jak to przewiduje okólnik p. Ministra Skarbu z dnia 8.V.1928 r.

Dział Prawno-Informacyjny

KALENDARZYK PODATKOWY NA MIESIĄC WRZESIEŃ.

Podatek przemysłowy. Podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu sierpniu przez przedsiębiorstwa, płacące miesięcznie, płatny jest w terminie ulgowym do 29 września.

Podatek przemysłowy od obrotu, osiągniętego w miesiącu lipcu przez przedsiębiorstwa, płacące miesięcznie, płatny jest z karą za zwłokę, licząc karę od dnia 30 sierpnia.

Dopłaty do wymiaru podatku obrotowego za rok 1927 ministerstwo Skarbu rozdzieliło na dwie równe raty, płatne w dn. 20 maja i 15 czerwca. Termin ulgowy przy ratalnej spłacie nie ma zastosowania.

Podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzenia za najemną pracę — w ciągu 7 dni po dokonaniu potrącenia podatku.

Nadto płatne są zaległości oraz podatki, na które płatnicy otrzymail nakazy płatnicze, tudzież kwoty odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

PRAWO O WAGACH.

Wydane zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16-go marca 1928 roku o zmianie dekretu z dnia 8-go lutego 1918 roku. Wydrukowano rozporządzenie w Dzienniku Ust. Nr. 32 z 19 marca 1928 r.

Nowe prawo między innemi przewiduje, że policja państwowa oraz organy zarządu gmin miejskich obowiązane są do bezpośredniego nadzoru nad tem, aby w obrocie publicznym używano jednostek miar i narzędzi mierniczych zgodnie z postanowieniami niniejszego dekretu i przepisów wydawanych na jego podstawie.

Osoby upoważnione do wykonywania nadzoru, są uprawnione do wchodzenia do pomieszczeń, w których odbywa się lub domniemywa się odbywanie obrotu publicznego. Kto w obrocie publicznym wyraża miary w nielegalnych jednostkach; kto stosuje lub przechowuje narzędzia miernicze nielegalizowane, nielegalne i nierzetelne, kto zaniedba legalizacji narzędzi mierniczych, będzie karany, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej, grzywną do 1000 złotych i aresztem do 6 tygodni lub jedną z tych kar. Obok kary będzie orzeczone uniezdatnienie do użytku lub konfiskata na rzecz Skarbu narzędzi mierniczych nieodpowiadających przepisom, bez względu na to czy stanowią własność skazanego, czy też osoby trzeciej. Może być orzeczone zniszczenie tych narzędzi mierniczych. — Skazany orzeczeniem karnem przez kierownika miejscowego Urzędu Miar może w ciągu siedmiu dni od daty doręczenia orzeczenia wnieść na ręce kierownika Urzędu Miar żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rostrzyga prawomocnie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów postępowania, obowiązujących go w tej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone. Wyrok sędziego nie ulega zaskarżeniu. Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia przywny. Rozporządzenie wchodzi w życie z dnia 19 września 1928 r. W końcu przypominamy, że obowiązuje u nas metryczny system miar. Zainteresowane osoby powinny poznać powyższe dekrety w całości.

Poradnik Gospodarski

GŁÓWNY OKRES SIEWÓW JESIENNYCH.

Pomiędzy 15-tym a 25-tym września przypada najwłaściwszy czas dla siewu oziminy. Rozumie się, że najprzód trzeba się załatwić z pszenicą, co zresztą i wielokrotnie praktyka ustaliła, skoro pszenica więcej ciepła wymaga do rozwoju, niż żyto. Jak siać? o tem obszerniej pisać nie mogę, mając na uwadze zwięzłość porad, lecz tylko zaznaczę, że zwrot do praktyki rządkiego siewu, jaki się w ostatnich czasach ujawnia jest zupełnie słuszny, skoro widoczne korzyści przy tym systemie stwierdzono. Nie mówię tu o siewie **bardzo rzadkim,** który każe traktować zboże jako roślinę okopową — bo to jeszcze dla ogółu rolników sprawa przedwczesna, ale o siewie rzadszym, niż 100 kg. na mórg, bo 80-ciu a nawet 50-ciu kilogramowym, przy odmianach mocno się krzewiących i należytym zasilaniu roli. Bo to już dziś pewne, że zboże oczyszczone na tryjerze (a kto inne sieje, to jakby pieniądze rzucał w błoto) i przy siewie rzędowym, najzupełniej i jaknajczęściej rolę pokryje zapewniając plon należyty — przy innych warunkach sprzyjających. Przy siewie żyta trzeba jednak pamiętać, że przykrywać go **nie wolno** głębiej jak do ¾ cala i że dla tego tak często nawet bardzo gęste siewy rzadko stoją, że moc żyta wsiano za głęboko. Żadnych przeto ciężarków się nie zakłada, a raczej tępemi radliczkami sieje. Gdyby ktoś chciał siać żyto na ziemi zwięzłej jak klepisko i w takich warunkach usprawiedliwiał użyć ciężarków, to powiem, że tu wogóle żyta siać nie należy, lecz prędzej „pszenicę"—a przynajmniej **mięszankę żytnio-pszenną** t. zw. „sążycę". Mamy nieraz kłopot którą z dwóch ozimin zasiać? Dla pszenicy zdaje się rola za mało gnojna dla żyta z ciężka; kiedyindziej znów doskonale wygnojona — ale znów dla pszenicy za słaba. — Otóż jak w jednym tak w drugim wypadku siejąc półnapół, czy w nieco innej proporcji żyto i pszenicę razem osiągniemy plon pewniejszy lecz w jednym roku dla żyta pomyślniejszy w innym dla pszenicy. A przecie nikogo nie będzie kóć w zęby kawał razowca „zanieczyszczonego pszenną mąką Trzeba tylko dobierać do mięszanego siewu wcześniej dojrzewające pszenice — a późniejsze żyto a nie odwrotnie.

Razem z siewami kopiemy zwykle i ziemniaki; jak już zaznaczyłem przed tygodniem — musimy z konieczności nieco tę robotę opóźnić. O kopaniu samym nastręcza się następująca rada: nie zapomnieć o sadzeniach, które teraz należy wybierać z krzów najpiękniejszych i osobno złożyć do kopczyka a nie szukać ich na wiosnę w zmieszanej masie różnych bulw i zdrowych i chorych, plennych i nie plennych bo z tym do ładu na wiosnę nigdy nie dojdzie! Jest to jedno z najważniejszych przypomnień sezonu — w sprawie zupełnie zaniedbanej — a przecie bardzo ważnej. Kto ma wątpliwości, czy to wiele pomoże na przyszły urodzaj wybrać teraz ze zdrowych pięknych krzaków dobrze rozwinięte bulwy czy też zaniechać tej chwilowej mitręgi, to niech choć ćwiarteczkę wedle mej rady wybierze i osobno przechowa do sadzenia, a na przyszły rok porówna jaki to plon i o ile większy z tej ćwiartki uzyska niż z ćwiartki najpiękniejszych ziemniaków wybranych z ogólnego kopca. (Arol) F. St.

Notowania ziemiopłodów w miastach poszczególnych

	w dniu	Warszawa	Poznań	Kraków
		z ł	o t	e
Pszenica	2/IX 15/IX	48.00—49.00 47.00—48.50	43.00—46 00 44.00—45.00	49.50—50.00 47.00—48.50
Żyto	2/IX 15/IX	38.00—39.50 37.00—37.50	35.00—35.50 34.50—35.50	38.50—39.00 36.00—37.50
Owies	2/IX 15/IX	38.00—40.00 37.00—37.50	38.75—39.50 39.00—40.00	40.00—41.00 38.00—40.50
Jęczmień browarny	2/IX 15/IX	38.00—39.50 37.00—37.50	36.00—38.00 36.00—37.00	37.00—38.00
Rzepak zimowy .	2/IX 15/IX	—	—	—
Otręby żytnie . .	2/IX 15/IX	28.00—29.00 26.00—26.50	27.50—28.50 26.50—27.50	28.00—28.50 26.00—27.50
Otręby pszenne .	2/IX 15/IX	28.00—28.50 26.00—26.50	27.00—28.00 26.50—26.00	27.50—28.50 26.50—27.50
Mąka żytnia 65%	2/IX 15/IX	56.00—57.00	52.00 52.00—51.50	56.50
Mąka pszenna 4/0	2/IX 15/IX	70.00 78.00—80.00	63.00—67.00 64.50—67.50	76.00—78.00
Mąka pszenna [4/0 A	2/IX 15/IX	86.00 84.00—86.00	—	—

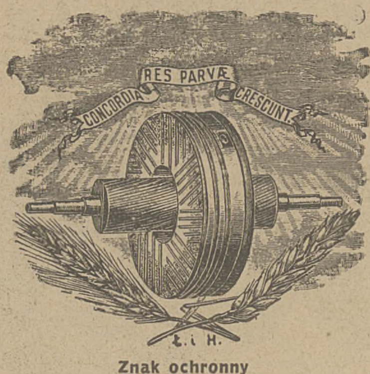
Ceny za 100 klg. loco stacja wyładowcza

Giełda

Popyt na dewizy był znaczny. Tendencja dla walut europejskich była słabsza (z wyjątkiem korony czechosłowackiej i liry w końcu tygodnia) Całe zapotrzebowanie dewiz było stale pokrywane. Notowano kursy: dewizy: Belgja: 124.03 — 124.00; Londyn: $43.27\frac{3}{4}$ — $43.27\frac{1}{4}$; Nowy Jork: 8.90; Paryż: 34.87 — 34.83; Praga: 26.42; Szwajcarja: 171.75 — 171.70; Stokholm: 238.69; Włochy: 46 63 — 46.70.

Z pożyczek państwowych tylko 5 proc. premjowa dolarowa wykazała wahania kursowe przy tendencji zniżkowej; kursy innych pożyczek były utrzymane. Podaż była niewielka. Notowano kursy: 8 proc. listy zastawne Banku gospod. krajowego, państw. Banku rolnego i 8 proc obligacje Banku gospod. krajow. 94.00 (w proc.); 5 proc. konwersyjna 67.00; 5 proc. konwersyjna kolejowa: 61.50 — 61.90; 10 proc. kolejowa: 104.00 (w proc.); 5 proc. premjowa dolarowa: 94.00—91 50; 4 proc. inwestycyjną dokonywano tranzakcji po 125.00 i 125.50; tranzakcje te miały charakter spekulacyjny. Dla listów zastawnych zainteresowanie było większe. Największy popyt był na 8 proc. Tow. kred. m. Warszawy. Notowano kursy: $4\frac{1}{2}$ proc. L. Z Tow. kred. ziemskiego: 55.50 — 54.25; $4\frac{1}{2}$ proc. Tow. kred. m. Warszawy: 52 75; takież 5 proc.: 60.00; takież 8 proc.: 73.00; 8 proc. Tow. kred. m. Piotrkowa: 66.50.

‚Wobec wciąż jeszcze małej frekwencji giełdowej obroty były małe. Interesowano się metalurgicznemi. Notowano kursy: bankowe: polski: 184 75 — 171.75; polski przemysłowy we Lwowie: 110.00; Spiess: 165.00; Siła i Światło: 139.00; Gosłowice: 56.00; Michałów: 4.00; Firley: 68 00 — 69.00; warsz. Tow. kopalń węgla: 97.00; Nobel: 32.25 — 32.50; Lilpop: 42.00 — 41.75; Modrzejów: 41.75 — 42.00; Ostrowiec, serja B.: 117.00 — 123.00; 2-ga emisja serja B: 118.00; Parowóz: 44.00; Starachowice: 54.50; Klucze: 7.20 — 7.15; Haberbusch: 230.00.

Znak ochronny

Egzystuje od 1900 roku
Za postępową fabrykację maszyn młyńskich
ZŁOTY MEDAL CZĘSTOCHOWA 1609 r.

Fabryka Maszyn i Kamieni Młyńskich

ŁĘGIEWSKI i HARTWIG

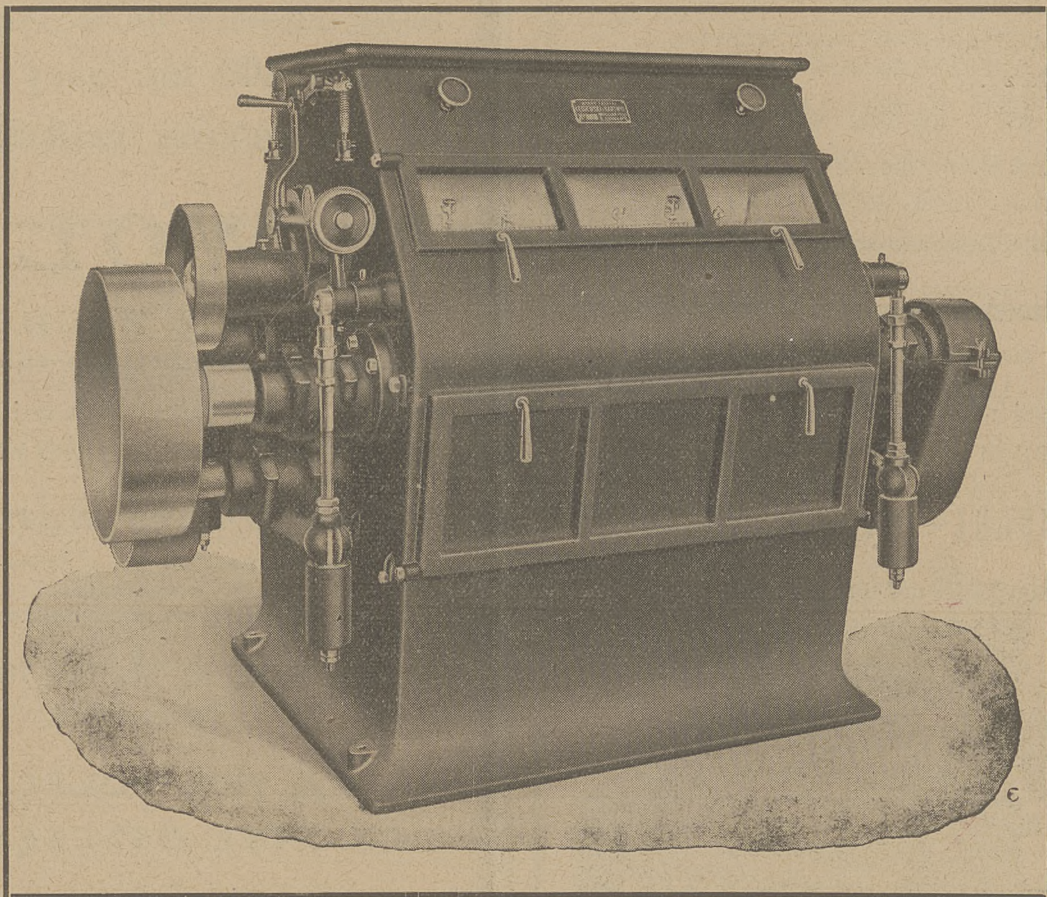
Warszawa-Praga, ul. Szeroka 11 (dom własny)

Telafony: 16-08 i 38-34.

POSTAWY WALCOWE

POJEDYŃCZE I PODWÓJNE
O WAŁKACH SKOŚNIE LEŻĄCYCH
NAJNOWSZEJ KONSTRUKCJI

PYTLE PŁASKIE (Planzychtry) wolnowiszące, samokrężne
Z POPĘDEM GÓRNYM PRZEZ WAŁEK.

WIALNIE do młynów i silosów. Eureki, maszyny szmerglowe i szczotkowe. Perlaki wszelkich systemów.

WSZELKE MASZYNY WYMAGANE DO MŁYNÓW

KOSZTORYSY i CENNIKI NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE

DOGODNE CENY i WARUNKI

LICZNE REFERENCJE ODBIORCÓW.

Wydawca: Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski). Redaktor odpowiedzialny: Feliks Lewandowski